

เล่มสุดท้าย

เมื่อเริ่มนับหนึ่งในฐานะบรรณาธิการเมื่อสิบห้าปีก่อน ต้องตอบว่าเป็นประสบการณ์ที่ไม่เคยใฝ่ฝัน ในทางตรงกันข้ามอาจเป็นเรื่องเสี่ยง ที่จะบังอาจให้ความเห็นเรื่องที่คุณอื่นเขียนด้วยความรู้และ ประสบการณ์คนละทาง ที่ร้ายก็คือคนละวิชาชีพอีกต่างหากและในแต่ละวิชาชีพยังมีสาขาความ ชำนาญลึกซึ้งหลากหลาย

แต่ความเครียดที่เป็นพื้นนี้ ยังไม่ล้นสุด เพราะผู้รู้บอกว่า โดยทั่วไปวารสารวิชาการมีอาการ แฉ่งคือไม่ค่อยมีเรื่องจะลงเพราะกว่าผู้วิจัยจะมีจิตวิญญาณพร้อมจะเขียน หรือเขียนได้เสร็จ มักมี อาการกำเริบ ซึ่งก็เป็นเรื่องที่น่าเข้าใจได้ใน ปี พ.ศ. 2541 หรือแม้แต่ในทุกวันนี้ก็ตาม

และปลัดกระทรวงเคยเสริมความมั่นใจว่า ต้องยกฐานะทางวิชาการของวารสารสาธารณสุข ทั่วประเทศให้มีความมาตรฐาน และเลี้ยงตัวเองให้ได้ จึงกลายเป็นฟางสองเส้นสุดท้ายของอาการ bipolar

ยังโชคดีที่ไม่มีใครสังเกตเห็น และด้วยอานุภาพบารมีของกระทรวงสาธารณสุข จึงมีผู้เกื้อกูล เชื่อมเป็นเครือข่ายคือ นายแพทย์สมศักดิ์ ภัทรกุลวณิช รองบรรณาธิการ นายแพทย์มงคล เขมษฐากุล ผู้จัดการ เอื้อเพื่อต่อเชื่อมกับอดีตบรรณาธิการใหญ่ของวารสารศิริราช คือ ศาสตราจารย์ นายแพทย์สมชัย บวรกิตติ และ ศาสตราจารย์นายแพทย์ประเสริฐ ทองเจริญ ผู้พุงปีกวารสาร ให้เติบโตกล้า และศาสตราจารย์นายแพทย์ภิรมย์ กมลรัตนกุล ปรมาจารย์ด้านการวิจัยทางการแพทย์ และสาธารณสุข ในครั้งก่อนที่จะเป็นอธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้กรุณาโยงโยทิมศิษย์เก่า มหาวิทยาลัย McMaster ให้เชื่อมเป็นเครือข่ายเพิ่มเติมทั่วทุกภูมิภาค

นั่นเป็นการลงฐานรากที่ช่วยชีวิตวารสารในระยะยาว เพราะรองศาสตราจารย์อรุณ จิรวัดมนกุล นำทีมภาควิชาชีพสถิติจากคณะสาธารณสุขศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น เข้าร่วมเป็นกองบรรณาธิการ นัยว่าได้ปิดหลุมดำทางสถิติไป

ครั้งเมื่องานวิจัยครอบคลุมถึงงานเชิงคุณภาพอย่างหนาตา และเริ่มมี action research, participatory action research, Operational research R&D, R to R ฯลฯ จึงต้องทำความเข้าใจด้วยการ เรียนรู้ร่วมกันทั้งผู้เขียน ผู้วิจัย และกองบรรณาธิการ ด้วยการเปิดการบรรยาย เดินสายประชุม เชิงปฏิบัติการ และการยกเครื่องงานวิจัยรายตัว และด้วยความไม่ย่อท้อของ ศาสตราจารย์ ดร.ศิริพร จิรวัดมนกุล ปีแล้วก็ปีเล่า จึงทำให้คุณภาพผลงานวิจัยเชิงคุณภาพของวารสารไม่น้อยหน้าใคร และ ขึ้นชื่อในความเข้มงวด

ในปีที่มีมหกรรมปรับเข้าสู่แห่งของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (กพ.) นั้น เป็นวาระแห่ง ชาติที่ทดสอบความแกร่งของวารสารที่ต้องปรับแก้และตีพิมพ์งานวิจัยได้กว่า 300 เรื่องได้ทันเส้นตายใน 6-8 เดือน โดยพยายามคงคุณภาพไว้ได้ เพื่อสนองความต้องการสำหรับงานคลินิกและสาธารณสุข

โดยมีทัพเสริมแสนยานุภาพ จากกรมการแพทย์ เช่น นายแพทย์ชัชชนะ มกรสาร และทีมสำนัก
ระบาดวิทยา

จึงเป็นการเดินทางของบรรณาธิการ ในระยะสิบห้าปีที่อบอุ่นด้วยเครือข่ายที่กรุณาโอบอุ้ม
ประดับประดาวารสารจนได้คงมี **Impact Factor** และ **ฮิตทะเลชาร์ต** ดังจะเห็นได้ว่า **อัตราเฉลี่ย**
ของเรื่องที่เข้ามาเพิ่มจาก **ประมาณสิบสามเรื่องต่อเดือน**เป็นสิบเก้าเรื่องต่อเดือนไม่นับค่าเฉลี่ยสูง
โลดต่อเดือนในปีที่มีมหกรรม 300 เรื่องนั้น

เป็นภารกิจที่ทัพบกย่นทางกับวัยของบรรณาธิการ ที่ควรต้องได้พักผ่อนในวันหยุดบ้าง และ
ได้เวลาปรับเปลี่ยนชีวิตและหน้าที่ตามวาระ

จึงทิ้งท้ายด้วยเรื่องราวที่หลากรส **ทั้งน้ำท่วม ไข้เลือดออก สลายนิ้วด้วยเลเซอร์หรือแรงลม บริการ**
ผู้สูงอายุ DOT แม่และเด็ก อุบัติเหตุจรรยาจร การติดเชื้อในกระแสเลือด ยาอมมะขามป้อม และการ
ดูแลผู้ป่วยหลังผ่าตัด

เป็นเล่มสุดท้ายของสิบห้าปีที่ได้เรียนรู้ร่วมกันอย่างยาวไกล

นิเทศ จันทร์เรือง มทพ.ก